

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BACĂU
SECȚIA I CIVILĂ

Operator de date cu caracter personal nr. 3666.

Dosar nr. 2316/103/2019

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 28 Martie 2022

Completul constituit din:

PREȘEDINTE ...

Judecător ...

Grefier ...

La ordine a venit spre soluționare apelul civil formulat de apelanta-pârâtă ... împotriva sentinței civile nr. ... pronunțată de Tribunalul Neamț – Secția I civilă în dosarul nr.2316/103/2019, în contradictoriu cu intimatul-reclamant ..., având ca obiect obligație de a face.

Desfășurarea ședinței de judecată a fost înregistrată cu mijloace tehnice audio, conform prevederilor art.231 al.4 Cod procedură civilă.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă av... cu delegație la dosar pentru intimatul-reclamant ..., lipsă fiind celelalte părți.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier, după care:

Întrebat fiind d-nul.av.... arată că nu a făcut dovada transmiterii cererii părții adverse.

Instanța lasă dosarul la a doua strigare pentru ca d-nul.av... să facă dovada comunicării e-mail-ului părții adverse.

La al doilea apel nominal făcut în ședință publică se prezintă av... pentru intimatul-reclamant ..., lipsă fiind celelalte părți.

Avocat ... depune dovada la dosarul cauzei precizând că partea adversă a confirmat primirea. Arată că nu mai are alte cereri de formulat.

Nemaifiind chestiuni prealabile, instanța constată cererea în stare de judecată și acordă cuvântul cu privire la cererea formulată pentru sesizarea I.C.C.J.

Avocat ... având cuvântul pe cererea de sesizare pentru intimatul-reclamant ... solicită admiterea cererii de sesizare a I.C.C.J., consideră că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, ar fi o chestiune nouă și mai mult decât atât este o situație pe care legiuitorul nu a prevăzut-o și nici nu a reglementat-o într-o modalitate expresă, arătând că într-adevăr ar fi instituții similare. Mai arată că instanța de fond a judecat acest dosar, nu având în vedere o normă precisă, ci având în vedere norme și situații similare și tocmai din acest motiv ar fi oportună și din perspectiva instanței de apel, dacă ar fi necesar punctul de vedere al I.C.C.J., consideră că dacă ar exista o astfel de hotărâre poate în felul acesta s-ar și clarifica o practică la nivelul Caselor Județene de Pensii. Precizează că nu este corect ca odată ce s-a dat o decizie pe condiții de admisibilitate, apoi să se anuleze. Învederează instanței că foarte multe persoane în situația respectivă s-au trezit în situația de a nu avea asigurare de sănătate. Persoana a fost asigurat de sănătate ca salariat, a ieșit la pensie conform deciziei emise de către Casa de Pensii, aceasta s-a răzgândit și a anulat-o, iar salariatul s-a dus la fostul angajator și acesta nu l-a primit, a apărut și situația cu pandemia. Susține că a fost și situația unei persoane când salariatul a vrut să se opereze și nu mai avea cum să se opereze pentru că nu mai figura nicăieri ca asigurat și nu era nicio culpă a acestuia în situația respectivă. Mai arată că este o speță care ar crea și pe viitor o serie de probleme. Precizează că ar fi suficiente elemente, au depus opinia exprimată de intimatul-reclamant și au formulat întrebarea.

Instanța închide dezbaterile și reține cauza în pronunțare.

C U R T E A

Din lipsă de timp pentru deliberare;

D I S P U N E:

Amână pronunțarea la data de 11.04.2022.

Pronunțată în ședință publică, azi, 28 Martie 2022.

Președinte,

...

Judecător,

...

Grefier,

...

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BACĂU
SECȚIA I CIVILĂ

Operator de date cu caracter personal nr. 3666.

Dosar nr. 2316/103/2019

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 11 Aprilie 2022

Completul constituit din:

PREȘEDINTE ...

Judecător ...

Grefier ...

La ordine a venit spre pronunțare apelul civil formulat de apelanta-pârâtă ... împotriva sentinței civile nr. ... pronunțată de Tribunalul Neamț – Secția I civilă în dosarul nr.2316/103/2019, în contradictoriu cu intimatul-reclamant ..., având ca obiect obligație de a face.

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică din data de 28.03.2022, fiind consemnate în încheierea de ședință din acea zi, când Curtea, în temeiul art.396 Cod procedură civilă, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 11.04.2022, din lipsă de timp pentru a delibera.

CURTEA

Din lipsă de timp pentru deliberare;

DISPUNE:

Amână pronunțarea la data de 18.04.2022.

Pronunțată în ședință publică, azi, 11 Aprilie 2022.

Președinte,

...

Judecător,

...

Grefier,

...

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL BACĂU
SECȚIA I CIVILĂ

Operator de date cu caracter personal nr. 3666.

Dosar nr. 2316/103/2019

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 18 Aprilie 2022

Completul constituit din:

PREȘEDINTE ...

Judecător ...

Grefier ...

La ordine a venit spre pronunțare apelul civil formulat de apelanta-pârâtă ... împotriva sentinței civile nr. ... pronunțată de Tribunalul Neamț – Secția I civilă în dosarul nr.2316/103/2019, în contradictoriu cu intimatul-reclamant ..., având ca obiect obligație de a face.

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică din data de 28.03.2022, fiind consemnate în încheierea de ședință din aceea zi, când Curtea, în temeiul art.396 Cod procedură civilă, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 11.04.2022 și ulterior pentru data de 18.04.2022, din lipsă de timp pentru a delibera, dată la care a pronunțat prezenta încheiere.

C U R T E A

- deliberând -

Asupra oportunității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul art 519 și urm Cod proc civilă, instanța reține că aceasta este justificată în cauză, și privește următoarea dezlegare în drept:

În interpretarea prevederilor art.56 alin.1 lit.c din Codul muncii (ipoteza comunicării deciziei de pensie în cazul pensiei pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare) coroborat cu art.107 din Legea 263/2010 care este efectul revizuirii deciziei de pensie care a stat la baza emiterii deciziei de încetare de drept a contractului de muncă, respectiv dacă intervine ca o consecință reluarea raporturilor de muncă.

I .Situția de fapt

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Neamț, sub nr. 2316/103/2019, din data de 05.12.2019, reclamantul ... a chemat în judecată pe pârâta S.C. ... S.A., pentru ca în contradictoriu cu aceasta și pe baza probelor administrate să se dispună: obligarea angajatorului la reintegrarea pe postul de finisator laminate în cadrul Secției Atelier Ajustare 20, precum și constatarea nulității deciziei de desfacere a contractului individual de muncă; obligarea angajatorului la plata tuturor drepturilor salariale indexate calculate de la momentul comunicării deciziei de revizuire și al cererii de reintegrare și până la momentul reintegrării efective cu obligarea corelativă a angajatorului la plata cheltuielilor de judecată.

În fapt, arată reclamantul că a formulat cerere de pensionare în data de 14.03.2019, Casa Județeană de Pensii a admis cererea, emițând decizia de pensionare nr. 297082/4.11.2019. Decizia de pensionare a fost comunicată societății pârâte, în consecință fiind emisă de către angajator, decizia privind încetarea de drept a raporturilor de muncă. Ulterior, CJP Neamț a emis o nouă decizie de pensionare nr.253794/4.11.2019 prin care a revizuit decizia inițială de pensionare în sensul respingerii cererii de pensionare. Precizează contestatorul că deși a

transmis angajatorului decizia de revizuire a dreptului de pensie și a solicitat reintegrarea pe postul deținut anterior, pârâta nu a răspuns la solicitările sale.

Reclamantul a mai arătat că principalul efect al deciziei de pensie pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare este potrivit art.56 alin.1 lit. c din Codul Muncii, încetarea de drept a contractului individual de muncă. Prin decizia emisă, angajatorul doar ia act de decizia de pensionare constatând încetat de drept raportul de muncă din momentul comunicării deciziei de pensionare.

Motivele deciziei de revizuire a pensiei au constatat în unele aprecieri asupra dispozițiilor legale de către Casa Județeană de Pensii, reclamantul arătând că nu are nicio culpă asupra emiterii deciziei de pensionare și nici asupra deciziei de revizuire a pensiei. Astfel, decizia de încetare a contractului de muncă a rămas fără obiect, iar din momentul notificării angajatorului asupra încetării cauzei care a determinat încetarea de drept, acesta ar fi trebuit să dispună reintegrarea pe vechiul loc de muncă, reactivarea contractului de muncă și continuarea raporturilor de muncă.

A menționat că în prezent nu mai realizează niciun venit, fiind obligat totodată să restituie contravaloarea tuturor pensiilor primite.

II .Soluția primei instanțe și motivele căii de atac:

Prin sentința civilă nr. 245/18.06.2020 pronunțată de către Tribunalul Neamț Secția I Civilă a fost admisă acțiunea formulată de reclamantul C. N. S-a Constatat nulitatea deciziei de încetare a contractului individual de muncă nr. 346/17.05.2019.

A fost obligată pârâta să reintegreze pe reclamant pe postul de finisator laminate în cadrul Atelierului Ajustare 20" și să îi plătească toate drepturile indexate calculate începând cu data de 04.12.2019 și până la momentul reintegrării efective.

Pentru a hotărî astfel prima instanță a reținut că *în fapt, prind decizia nr.297082 din 8.05.2019 emisă de Casa Județeană de Pensii Neamț, s-a admis cererea reclamantului Chiriac Nelu de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, stabilindu-se în favoarea acestuia o pensie în cuantum de 1570 de lei începând cu data de 14.03.2019, cu reducerea vârstei standard de pensionare pentru condiții speciale, deosebite și/sau alte condiții de muncă (13 ani).*

Această decizie a fost comunicată angajatorului ... S.A. care, prin Decizia nr. 346/17.05.2019 a stabilit încetarea de drept, în temeiul art.56 lit.c din Codul muncii, a contractului individual de muncă încheiat cu reclamantul, începând cu data de 20.05.2019.

Prin decizia nr.253794 din 4.11.2019 emisă de Casa Județeană de Pensii Neamț s-a revizuit decizia de acordare a pensiei pentru limită de vârstă nr. 297082 din 8.05.2019, în sensul respingerii cererii reclamantului a acordării pensiei pentru limită de vârstă, reținându-se că reducerea vârstei standard de pensionare pentru condiții speciale, deosebite ori alte condiții este de 12 ani așa încât reclamantul nu este îndreptățit la acordarea pensiei solicitate.

La data de 04.12.2019, reclamantul a comunicat pârâtei cererea sa de reintegrare pe postul avut anterior, arătând situația expusă mai sus și învederând că în privința sa nu mai subzistă cazul de încetare de drept al contractului individual de muncă prevăzut de art.56 alin. 1 lit. C din Codul muncii.

Într-adevăr, conform art.56 alin.1 lit.c din Codul muncii, contractul individual de muncă existent încetează de drept: c) la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare sau, cu caracter excepțional, pentru salariați care optează în scris pentru continuarea executării contractului individual de muncă, în termen de 30 de zile calendaristice anterior împlinirii condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, la vârsta de 65 de ani; la data comunicării deciziei de pensie în cazul pensiei de invaliditate de gradul III, pensiei anticipate parțiale, pensiei anticipate, pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare; la data comunicării deciziei medicale asupra capacității de muncă în cazul invalidității de gradul I sau II.

Casa de pensii județeană emitentă este obligată să comunice din oficiu decizia de pensionare angajatorului, iar acesta este obligat să dispună încetarea de drept a contractului individual de muncă.

În speță, este de observat în primul rând că nici reclamantul și nici pârâta nu au vreo culpă în producerea situației analizate în cauză, în condițiile în care ambele decizii ce au condus mai întâi la acordarea dreptului de pensie, iar apoi, la un interval de aproape 6 luni, la respingerea dreptului de pensie au fost emise de casa județeană de pensii. Cea de a doua decizie emisă de casa județeană de pensii nici nu a mai fost comunicată angajatorului, acesta luând cunoștință de împrejurare numai ca efect al solicitării reclamantului de reintegrare, în data de 04.12.2019.

În al doilea rând, este de notat că, așa cum a arătat și pârâta, decizia de încetare a contractului de muncă nr. 346/17.05.2019 a fost emisă de angajator în mod legal la acel moment, dată fiind incidența deciziei de acordare a pensiei pentru limită de vârstă și a dispozițiilor art.56 alin.1 lit.c din Codul muncii, acesta din urmă fiind obligat de drept să înceteze raporturile de muncă. De asemenea, în mod judicios s-a arătat că în speță nu se pune problema nulității deciziei nr. 346/17.05.2019 de vreme ce condițiile de legalitate, de fond și de formă, au fost îndeplinite la data emiterii actului respectiv, iar sancțiunea nulității neputând să intervină decât pentru neîndeplinirea cerințelor de legalitate anterioare sau concomitente unui act juridic civil. În speță însă se pune problema intervenirii unei situații ulterioare emiterii deciziei nr. 346/17.05.2019, respectiv decizia de revizuire și de respingere a pensiei pentru limită de vârstă, ce s-a produs la data de 04.11.2019.

În al treilea rând, este de remarcat că reclamantul, odată cu decizia de revizuire emisă de casa județeană de pensii în data de 4.11.2019, nu beneficiază în prezent nici de pensie (fiind chiar obligat să restituie sumele încasate cu acest titlu pentru o perioadă de 6 luni) și nici de salariu, contractul său de muncă încetând de drept în baza unui act care ulterior a fost revizuit.

În consecință, instanța constată că în realitate nu mai există motivul încetării de drept a contractului de muncă, nefiind întrunite condițiile de pensionare cu reducerea limitei de vârstă în persoana reclamantului. Având în vedere decizia de revizuire emisă de casa județeană de pensii, aceste condiții nu erau întrunite nici la data de 14.03.2019, dată de la care inițial s-au acordat drepturile de pensie, nici la data de 20.05.2019, dată la care s-a emis decizia angajatorului de încetare de drept a contractului individual de muncă al reclamantului și nici în prezent, emiterea deciziei inițiale fiind rezultatul fie a unei simple erori materiale, fie a unei greșeli de interpretare legislativă. Cu toate acestea, având în vedere decizia inițială de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, decizia de încetare de drept a contractului de muncă a fost legal emisă.

Pe de altă parte, chiar dacă în cauză nu se poate vorbi despre nulitatea deciziei nr.346/17.05.2019 de vreme ce condițiile de validitate necesare emiterii acesteia au fost îndeplinite la momentul întocmirii sale, în realitate există o cauză de ineficacitate, produsă ulterior din punct de vedere formal, ca efect al emiterii deciziei de revizuire iar decizia de încetare de drept a contractului de muncă și-a pierdut eficiența.

Chiar dacă o astfel de situație nu este reglementată legislativ de prevederile codului muncii, conform art.5 alin.2 din codul de procedură civilă, niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă. Odată primită și înregistrată cererea pe rolul instanței judecătorești, judecătorul are obligația de a o soluționa, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile. Chiar și în ipoteza în care legea nu prevede dispoziții exprese pentru rezolvarea cererii respective sau este incompletă, judecătorul va trebui să recurgă la alte norme juridice sau principii de drept incidente, pronunțând o soluție. Dacă legea este neclară, judecătorul are obligația de a o interpreta în conformitate cu principiile de drept pentru a o putea aplica în cazul dedus judecății.

De asemenea, în ipoteza în care legea nu instituie norme aplicabile unui caz concret dedus judecății, instanța judecătorească este obligată să apeleze la uzanțe, ca practici statornice în timp pentru soluționarea chestiunii respective sau, în lipsa acestora, la dispoziții legale privitoare la situații asemănătoare, pe care le va aplica printr-o interpretare extensivă. Ca atare, în situația în care normele legale nu pot fi astfel aplicate, instanța judecătorească nu va lăsa nesoluționată pretenția dedusă judecății, ci va recurge la principiile generale ale dreptului, ținând, totodată, seama de criteriul echității. Referirea la echitate apare și în cadrul

art. 22 alin. (7) cod procedură civilă, potrivit căruia ori de câte ori legea îi rezervă judecătorului puterea de apreciere sau îi cere să țină seama de toate circumstanțele cauzei, acesta va avea în vedere, printre altele, principiile generale ale dreptului, cerințele echității și buna-credință.

De asemenea, potrivit art. 1 alin. (2) Cod civil, în cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, în lipsa acestora, dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziții, principiile generale ale dreptului.

În acest context, instanța într-o soluționare facilă a speței deduse judecății, avea posibilitatea de a respinge cererea, ținând seama de argumentele părții potrivit cu care, de lege lata și având în vedere normele dreptului muncii, situația dedusă judecății nu este reglementată legislativ.

Cu toate acestea, nu trebuie omisă că legislația muncii, prin natura sa, spre deosebire de majoritatea raporturilor juridice care iau naștere din contracte, privește părți care nu se află pe poziții de egalitate. Și Curtea Constituțională a reținut, prin decizia nr.150/2010 că "angajatul nu se află în aceeași situație cu angajatorul, între ei există o discrepanță vădită din punct de vedere al potențialului economic și financiar în favoarea celui de al doilea de natură să îi permită a-și impune punctul de vedere la negocierea clauzelor contractului, iar statul – și anume statul de drept, democratic și social, așa cum este definită România în termenii art.1 alin.3 din Constituție – este ținut să intervină legal în sprijinul celui aflat într-o poziție de inferioritate economică."

Față de aceste principii de drept se cuvine a se remarca că în cauză salariatul se află într-o situație în care fără a avea vreo culpă este lipsit atât din veniturile din pensie, pe care le obținuse în baza deciziei emise de forul competent, dar și fără veniturile obținute din contractul individual de muncă, care i-a fost încetat de drept ca urmare a acordării dreptului la pensie, ulterior "anulat". Instanța apreciază că o astfel de situație îl afectează tocmai pe cel ce ar trebui să fie protejat, iar lipsa unor norme în dreptul muncii care să reglementeze o astfel de situație nu reprezintă un argument suficient pentru soluționarea cauzei de maniera solicitată de părată.

Astfel, instanța consideră că în speță a intervenit ineficacitatea deciziei de încetare a contractului individual de muncă, efect al emiterii deciziei de revizuire a pensiei pentru limită de vârstă, situația fiind similară cu cea a instituției caducității din dreptul civil, operă a doctrinei și jurisprudenței. În speță, este vorba despre o cauză de ineficacitate a actului juridic civil analizat (decizia nr. 346/17.05.2019), ineficacitate ce a intervenit independent de culpa vreuneia din părți, pentru un motiv ulterior emiterii actului (decizia de revizuire a dreptului de pensie). În alte cuvinte, motivul pentru care a fost încetat de drept raportul de muncă al părților nu mai subzistă odată cu emiterea deciziei de revizuire, ca atare încetarea de drept, obligatorie, în temeiul legii și dincolo de voința părților legată de emiterea respectivului act a dispărut odată cu întocmirea deciziei prin care cererea de pensie a fost respinsă.

Ca atare, reținând că raportul de muncă încetează de drept la comunicarea deciziei de pensionare pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare și având în vedere că decizia inițială de acordare a acestui drept a fost revizuită, dreptul de pensie solicitat fiind în esență respins, ulterior încetării raporturilor de muncă și independent de culpa părților, a dispărut începând cu data de 4.11.2019 motivul pentru care contractul individual de muncă se impunea a fi încetat de drept.

Pe de altă parte, dacă terțul ce a produs această situație, în speță casa județeană de pensii, ar fi întocmit actele necesare acordării dreptului la pensie în mod judicios, cauza ce conduce la ineficacitatea deciziei de încetare de drept a contractului de muncă nu ar fi existat, iar salariatul nu s-ar fi aflat în circumstanța lipsei oricărei surse de venit.

Este adevărat că decizia de revizuire nr. 253794 din 4.11.2019 emisă de Casa Județeană de Pensii Neamț nu este definitivă, însă aceasta este executorie, așa încât reclamantul nu numai că este lipsit de orice sursă de venit, dar este obligat și la restituirea sumelor provenite din pensie, pretins încasate necuvenit.

Față de aceste considerente, reținând că nu mai există motivul încetării de drept a contractului de muncă ca efect al neîndeplinirii condițiilor de pensionare, aspect din care decurge ineficacitatea deciziei de încetare a raportului de muncă, instanța a admis cererea astfel cum a fost precizată și a dispus ca pârâta să reintegreze pe reclamant pe postul avut anterior cu plata drepturilor salariale indexate, începând cu data de 04.12.2019, dată de la care aceasta a luat cunoștință de decizia de revizuire emisă de casa de pensii și a primit și solicitarea de reintegrare formulată de reclamant, până la momentul reintegrării efective, de la acea dată (04.12.2019) angajatorul cunoscând că a dispărut cauza pentru care a fost încetat de drept raportul de muncă și fiind în măsură, de bunăvoie, să îl reintegreze pe salariat, ceea ce nu a făcut. În esență, angajatorul era în măsură să dea curs acestei cereri știind că decizia de încetare a raportului de muncă a fost emisă în temeiul unei decizii de pensionare, care ulterior a fost revocată, raportul de muncă, în esență, nemaifiind încetat de drept.

Împotriva sentinței a declarat apel în termen legal apelantul intimat SC ... SA ROMAN care a criticat sentința primei instanțe cu referire la trimiterea la instituția caducității ca fiind străină de obiectul dedus judecării, de argumentele și apărările formulate de către părți.

Caducitatea, cauză de ineficacitate a actului juridic, **are în vedere lipsirea de efecte juridice a unui act juridic valid încheiat care încă nu a produs efecte**. Or, în cauză, Decizia nr. 346/17.05.2019 a produs efecte juridice depline, a fost comunicată salariatului și a avut ca efect încetarea contractului individual de muncă al acestuia.

Per a contrario, **dacă un act juridic, intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice nu poate fi pusă în discuție caducitatea acestuia, ci, eventual, nulitatea absolută**.

De esența caducității este lipsirea de efecte a unui act juridic valabil încheiat, care până la intervenirea cauzei de caducitate, respectiv ineficiență, nu a produs efecte juridice. În acest sens, prin analogie, urmează a fi avute în vedere următoarele dispoziții expres și limitative prevăzute de Codul civil:

- art. 333 alin. (4) din Codul civil: "Clauza de preciput devine caducă atunci când comunitatea încetează în timpul vieții soților, când soțul beneficiar a decedat înaintea soțului dispunător ori când aceștia au decedat în același timp sau când bunurile care au făcut obiectul ei au fost vândute la cererea creditorilor comuni

- art. 1013 alin. (1) din Codul civil: "Oferta de donație poate fi revocată cât timp ofertantul nu a luat cunoștință de acceptarea destinatarului. Incapacitatea sau decesul ofertantului atrage caducitatea acceptării

- art. 1071 din Codul civil: "Orice legat devine caduc atunci când:

- a) legatarul nu mai este în viață la data deschiderii moștenirii;
- b) legatarul este incapabil de a primi legatul la data deschiderii moștenirii;
- c) legatarul este nedemn;
- d) legatarul renunță la legat;
- e) legatarul decedează înaintea împlinirii condiției suspensive ce afectează legatul, dacă aceasta avea un caracter pur personal;
- f) bunul ce formează obiectul legatului cu titlu particular a pierit în totalitate din motive care nu țin de voința testatorului, în timpul vieții testatorului sau înaintea împlinirii condiției suspensive ce afectează legatul

- art. 1195 alin. (1) din Codul civil: "Oferta devine caducă dacă:

- a) acceptarea nu ajunge la ofertant în termenul stabilit sau, în lipsă, în termenul prevăzut la art. 1.193 alin. (1);
- b) destinatarul o refuză

În toate aceste cazuri se poate observa că de esența caducității este neproducerea de efecte juridice ale actului valabil încheiat până la intervenirea cazului de ineficacitate.

Așadar, este caduc un act juridic care ar fi putut să producă efecte juridice, fiind valabil încheiat, însă nu a ajuns să producă asemenea efecte, deoarece a intervenit o împrejurare ulterioară încheierii sale, independentă de voința autorului actului juridic, care îl lipsește de efectele care le-ar fi produs.

Dacă actul juridic a produs efecte juridice, nu poate fi vorba despre un act juridic afectat de caducitate.

În plus, contrar susținerilor instanței de judecată referitoare la faptul că instituția caducității ar fi “*opera doctrinei și jurisprudenței*”, față de dispozițiile Codului civil redate mai sus este evident că urmează a fi avute în vedere cazurile expres și limitativ prevăzute de lege în care poate fi constatată caducitatea actului juridic civil și, în consecință, ineficacitatea/lipsirea de efecte a acestuia.

Așadar, fiind pusă în discuție chiar de către intimatul-reclamant nulitatea deciziei de încetare de drept a contractului individual de muncă, urmează a fi avute în vedere și analizate condițiile de valabilitate de la momentul anterior sau concomitent al deciziei contestate. Astfel că intervenirea Deciziei nr. 253794/04.11.2019 prin care s-a revizuit Decizia nr. 297082/08.05.2019 nu prezintă nicio relevanță.

În acest sens, față de faptul că art. 2 alin. (2) din Codul civil prevede că “*prezentul cod este alcătuit dintr-un ansamblu de reguli care constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale*” se vor avea în vedere dispozițiile art. 1.246 și următoarele din Codul civil privind nulitatea.

Potrivit dispozițiilor menționate, nulitatea este sancțiunea ce intervine în cazul în care, la încheierea actului juridic civil, nu se respectă dispozițiile legale referitoare la condițiile de validitate a actului juridic (indiferent dacă sunt condiții de fond sau condiții de formă).

Mai mult, momentul în raport cu care se apreciază conformitatea actului juridic cu legea este acela al încheierii actului juridic, așadar cauzele de nulitate trebuie să fie anterioare sau cel mult concomitente încheierii/emiterii actului juridic.

Or, așa cum reiese fără echivoc din înscrisuri, Decizia nr. 346/17.05.2019 prin care s-a constatat încetarea de drept a contractului în temeiul art. 56 alin. (1) lit c) din Codul muncii a fost emisă de angajator în mod legal, în baza Deciziei nr. 297082/08.05.2019 prin care reclamantului i-a fost acordată pensia pentru limită de vârstă.

III. Dispozițiile de drept intern care fac obiectul sesizării :

Art. 56. [cazurile încetării de drept a contractului individual de muncă] din Codul Muncii :

...c) la data comunicării deciziei de pensie în cazul pensiei de invaliditate de gradul III, pensiei anticipate parțiale, pensiei anticipate, pensiei pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare;

Art. 107 din Legea nr. 263/2010 (1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.

IV. Opinia părților cu privire la necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea de drept a chestiunii de drept în situația care decizia de încetare a raporturilor de muncă a rămas fără obiect, la cererea salariatului fostul angajator sa reactiveze raporturile de muncă, acordând acestuia drepturile salariale cuvenite începând cu momentul reluării raporturilor de muncă:

În cazul emiterii unei decizii de pensionare pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare, la momentul comunicării deciziei către angajator, acesta ia act de o situație exterioară voinței sale și emite în baza art. 56 alin. 1 lit. c teza a doua din Codul Muncii o decizie de încetare de drept a raporturilor de muncă. Aceasta ar putea fi contestată de fostul salariat doar dacă chestiunile învederate nu ar corespunde realității, nicidecum sub aspectul temeiului și oportunității acestuia.

În cazul în care după emiterea unei decizii de pensionare pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare CJP emitenta emite o nouă decizie prin care revoca/anulează decizia existentă, atunci încetează calitatea de pensionar, însă nu se reactivează automat și calitatea de salariat.

Până în prezent legiuitorul nu a înțeles să clarifice condițiile în care deciziile de pensionare pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare se comunică către angajator, altfel decât de către persoana în cauză. Din păcate nu există o obligație legală expresă a CJP de a comunica decizia atât a persoanei solicitante cât și angajatorului sau, situație care ar putea fi aplicată și în cazul anulării ulterioare a deciziei de pensionare pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare.

Așadar, anularea/revocarea deciziei de pensionare practic lasă lipsită de obiect decizia emisă de angajator în baza art. 56 alin. 1 lit. C teza a doua din Codul Muncii, fundamentul legal al emiterii acesteia dispărând independent de voia pensionarului și a fostului angajator.

Soluția logică ar fi ca, în condițiile în care decizia de încetare a raporturilor de muncă a rămas fără obiect, la cererea salariatului fostul angajator să reactiveze raporturile de muncă, acordând acestuia drepturile salariale convenite începând cu momentul reluării raporturilor de muncă. Perioada de la data încetării raporturilor de muncă prin pensionare (în baza unei decizii de pensionare nelegale) și până la momentul reluării lor nu poate fi imputată angajatorului, atât timp cât acesta nu are nici o culpă. În această situație partea ar avea deschisă o acțiune în despăgubiri îndreptată împotriva CJP, care, în mod greșit, a emis o decizie eronată, pe care ulterior a corectat-o. La rândul său nici persoana în cauză nu are o culpă pentru că i s-a admis dosarul de pensie în mod greșit pe baza documentelor și adeverințelor emise.

În situația în care angajatorul refuză însă reintegrarea, prevalându-se totodată de decizia emisă de încetare de drept a CIM, atunci se pune problema dacă se mai impune contestarea sau nu a acesteia.

Într-o primă ipoteză, în cazul în care decizia de pensionare care a justificat încetare de drept a CIM a fost anulată, considerăm ca actul subsecvent (decizia de încetare de drept a CIM) a devenit lipsit de orice efecte, nemaifiind nevoie a fi contestat, însă situația de fapt nu a fost prevăzută și reglementată de legiuitor.

Așadar, în a doua ipoteză, dacă se considera necesară anularea deciziei de încetare de drept a CIM, o eventuală contestație ar putea fi formulată în termenul prevăzut de art. 211 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 62/2011, care curge de la data la care fostul salariat cunoaște voința angajatorului de a aplica în continuare decizia, chiar și în situația anulării actului care a generat emiterea deciziei de încetare.

O astfel de optică ar fi corectă și logică, deoarece la momentul emiterii inițiale a deciziei de încetare de drept a CIM fostul salariat nu avea niciun motiv de a o contesta, existând o decizie de pensionare pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare valabilă. După momentul anulării/revocării acesteia salariatul nu are reprezentarea dacă fostul angajator va înțelege să țină cont de noua decizie emisă de CJP și să nu mai valorifice decizia de încetare a raporturilor de muncă, sau va continua să se prevaleze de aceasta. Eventuală rea-credință a angajatorului nu poate fi prezumată.

Nici instituția repunerii în termen prevăzute de art. 186 C.pr.civ. raportată la termenul prevăzut de art. 211 alin. 1 lit. a) din Legea 62/2011 nu poate fi incidentă în cauză, deoarece prin esență repunerea în termen se referă la situația în care partea **cunoaște faptul că trebuie să îndeplinească un act în termenul procedural**, însă nu îl îndeplinește dintr-un motiv temeinic justificat. Așadar partea, în 15 zile de la încetarea împiedicării îndeplinește actul și solicită totodată repunerea în termen. În cazul de fapt, partea nu cunoștea măcar că trebuie să conteste decizia de încetare de drept a CIM, la momentul emiterii neexistând niciun motiv să o facă. Astfel, anularea deciziei de pensionare pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare nu constituie un motiv temeinic justificat care a împiedicat partea să formuleze o contestație, art. 186 alin. 1 C.pr.civ. referindu-se la o situație total diferită, aceea că partea cunoștea că trebuie să formuleze contestația dar a fost împiedicată să o facă. Așadar, în situația în care se considera necesară anularea deciziei de încetare de drept a CIM, motivele de contestație se nasc din momentul în care salariatul ia la cunoștință poziția fostului angajator de a se prevala sau nu în continuare de decizia deja emisă și nu mai devreme.

V. Analiza condițiilor de admisibilitate privind sesizarea și opinia instanței :

Prevederile art. 519 Cod proc. civilă instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri , care se impun a fi întrunite cumulativ , respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată , în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al Curții de apel sau al Tribunalului investit cu soluționarea cauzei;
- ivirea unei chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată,
- chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiect al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

Primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite întrucât Curtea de apel este legal investită cu soluționarea apelului declarat de apelantul reclamant , cauza fiind în curs de judecată, urmând a fi pronunțată o hotărâre definitivă potrivit art 35 alin 4 din Legea nr 165/2013.

Răspunsul la solicitarea instanței este necesar în vederea soluționării apelului declarat de apelantul reclamant nefiind prevăzută de legiuitor posibilitatea reactivării contractului de muncă încetat de drept în temeiul art. 56 alin 1 lit c din Codul muncii la data emiterii de către Casa de pensii a unei decizii de pensionare .

Chestiunea de drept are caracter de noutate întrucât nu a primit o rezolvare nici pe cale jurisprudențială (prin intermediul unei decizii a Înaltei Curți de Casație și Justiție în aplicarea art. 517 sau art. 521 Cod proc civilă) și nici prin intervenția legiuitorului român .

În ceea ce privește opinia instanței, aceasta este în sensul că în situația în care decizia de încetare a raporturilor de munca a rămas fără obiect, urmare a emiterii unei decizii de revizuire de către Casa de Pensii a deciziei inițiale de pensionare, în acțiunea de anulare a deciziei de încetare de drept a contractului de muncă, angajatul să fie repus în termenul prevăzut de art. 211 alin 1 lit a din Legea nr 62/2011, cu consecința reluării raporturilor de muncă.

În considerarea argumentelor ce preced, constatând întrunite condițiile de admisibilitate prev. de art. 519 Cod proc civilă, Curtea apreciază necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în sensul menționat.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

Dispune sesizarea I.C.C.J. în baza art.519 Cod procedură civilă cu următoarea problemă de drept:

În interpretarea prevederilor art.56 alin.1 lit.c din Codul muncii (ipoteza comunicării deciziei de pensie în cazul pensiei pentru limita de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare) coroborat cu art.107 din Legea 263/2010 care este efectul revizuirii deciziei de pensie care a stat la baza emiterii deciziei de încetare de drept a contractului de muncă, respectiv dacă intervine ca o consecință reluarea raporturilor de muncă.

În baza art.520 alin.(2) Cod procedură civilă suspendă cauza până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Pronunțată în ședință publică, azi, 18.04.2022.

Președinte,

...

Judecător,

....

Grefier,

...

Red.înch.V.M. 24.05.2022
Tehn.M.P./4 ex.
Aprilie 2022